

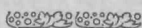
Vstopili so v cerkev.

Praznično je bilo v cerkvi. Vse v zelenju, kakor da je dihnila pomlad tudi v svetišče. Belkaste meglice kadila so plule nad zelenjem, nad množico ljudi, kakor da je razprostiral nevidni angel mehak, belkast pajčolan...

Ljudstvo je molilo. Glasovi pesmi so se razlivali med bučanjem orgelj po cerkvi, nemirno so valovili in se odbijali od mogočnih sten in marmornatih oltarjev. In srca so drhtela ob teh akordih...

Z močnim, svečanim glasom je pel duhovnik. In takrat sta se ozrla Resnikova otroka proti oltarju, tako mehko in blaženo jima je bilo v dušah. A še mehkejše in blaženejše je bilo v duši dedovi... Morda ga ni bilo človeka v celi cerkvi, ki bi bil še presrčneje molil, kakor on, katerega duša bi bila še bolj drhtela v molitvi. Vdano in z vsem srcem je molil, kakor moli starec ob pragu večnosti.

Vekomir.

Na kresni večer.

Tonček je prinesel veliko butaro praproti domov. Tam v logih, kjer raste največja in najlepša, tam jo je natrgal, povezal z jermenom v butaro in jo prinesel na rami domov.

„Si že priden, Tonček,“ so rekli mati. „Potresi praprot po hiši. Ponoči pridejo angelci v hišo, in če ni potresena s praprotjo, ne pustijo nič blagoslova.“ Tako so rekli mati in so odšli pred peč. Tonček pa je potresel praprot po hiši in mislil na angelce, ki pridejo ponoči in blagoslavlajo hišo. Sedel je za peč in se zatopil v sladke, nedolžne misli...

Pa vstopili so dedek, srebrolasi dedek, pa so pohvalili Tončka: „Lepe stelje si napulil, Tonček, si že priden!“

„Zakaj pa se potresajo hiše s praprotjo na kresni večer?“ je vprašal Tonček.

„Zakaj? Zato da se spominjamo sv. Janeza, kako je živel v puščavi ob koreninah — zato se potresa stelja.“

„Zakaj pa zažigajo kresove?“

„Vidiš. Ko so bili naši pradedje še pagani, so praznovali kresni dan in so zažigali kresove v znamenje, da je toplota premagala mraz. Pozneje, ko so pristopili pradedje k pravi veri in so se bojevali s Turki, so zažigali kresove, kadar je prišel siloviti krvolok z ognjem in mečem ropat in pustošit v naše kraje. Nekateri hribje, kjer so zažgali ognje v sili, se še dandanes imenujejo „Grmada“. Od takrat izvira navada, da kurijo kresove.“

„Ali bomo šli gledat, ko bodo kurili kres?“ je zaprosil Tonček. —

„Če boš priden, pa pojdeš z mano na hrib; tam zažgo vedno največjega.“

„Saj bom priden, dedek! Oh, še kaj povejte!“

„Na kresni večer vsa narava oživi. Živali govore, pravijo bajke; listje na drevju šepeta o prihodnosti; trava govori s potokom; hrast se pogo-

varja z jelko; dolina in hrib kramljata med sabo. Na kresni večer gorijo zakladi. In kdor ima praprotovo seme s sabo, ta lahko sliši živali in izve svojo prihodnost . . .“

Še bi bili pravili dedek, pa prinesli so mati večerjo, in vsa družina se je zbrala okrog mize.

„No, če greš kres gledat, Tonček?“ so rekli ded.

„Oh, grem!“

„No, le vzemi klobuk!“ — In pokrili so dedek klobuk-širokokrajnik, nabasali si vivček in zažgali, pa sta šla na hrib.

V najhujšem plamenu je gorela grmada, ko sta prišla do nje. Okrog so sedeli fantje, razbijali šale in se smejali. Zapeli so pesem, zavriskali so in zaukali, da je odmevalo od devetih gora. Z bližnjih hribov so odgo-varjali fantje iz sosednje vasi. Zagrmel je strel iz možnarja; oglasil se je še na sosednjem hribu, in oglasilo se jih je sedem po vrsti v čarobno kresno noč. Po vseh hribih blizu in daleč so goreli kresovi; vsa temna dolina je bila posuta z njimi kot nebo z zvezdami. Odmevale so vesele pesmi in vriskanje in pokažanje iz možnarjev. Tonček je strmel v ta čar kresne noči, in zdelo se mu je, da sliši, kako šepeta drevje čarobne bajke, kako kram-ljata hrib in dolina . . . Vse to se je zdelo Tončku; okrog in okrog pa je sanjala čarobna kresna noč . . .

Bogumil Gorenjko.

∴ LISTJE IN CVETJE ∴

Latovščina.

Po nekaterih krajih je med pastirji in dru-gimi mladimi ljudmi, ali je vsaj poprej bila v navadi neka posebna govorica, ki se ime-nuje latovščina. To ime ima odtod, ker se vsaka beseda v tem jeziku začne s črko *l*.

Sicer ni nič posebnega ta „tvorniški“ je-zik — langue fabriquée —, vendar nudi ne-koliko zabave in zahteva nekoliko hitrih misli. Zato vam tu razložim njega bistvo. Preprost je tako zelo, da se ga lahko naučiš v desetih minutah.

Zahteve latovščine so: 1. Razkroji besedo v dva dela tako, da strneš v prvem delu vse, kar je pred naglasnim samoglasnikom, ta in vse črke za njim naj tvorijo drugi del. N. pr. miza = m — iza, berač = ber — ač, kosma-tin = kosmat — in, travnik = tr — avnik itd. 2. Zdaj deni *l* pred zadnji del, prvi del pa prestavi na konec s pristavkom *te*, ki imej pred seboj vse izpuščene črke za naglasnim naglasnikom vred, n. pr. Lizamite, lačberate, linkosmatite, lavniktrate itd.

Krajše besede, ki so med seboj v tesni zvezi, se lahko povzamejo skupno. N. pr. Pred hišo = lišopredhite, mesto: ledprete lišohite;

na videz = lideznavite, mesto: lanate lidez-vite; lahko noč! = ločlahkonote!

Zgledi: Lutrodobrojute, lodgospote lojster-mote! Lokakote lestete lalispate? Ladkoslate lemsete livalpočite leklopretete ločnote. (Dobro jutro, gospod mojster! Kako ste spali? Sladko sem počival preteklo noč.) Internus.

Modrost v pregovorih domačih in tujih.

Čas.

Čas je učitelj ljudi. — Čas je učitelj za vse. — Čas nauči človeka živeti. — Čas izmodri. — Časi modrijo človeka. (To nam dokazuje zgodovina, ki se popraviči imenuje učiteljica življenja). — Čas napravi mojstra. — Čas in izkušnja sta razumu šola. — Čas in vaja iz-modriti človeka.

Sčasoma se vse izve. — Sčasoma pride vse na dan — Čas prinese vse na svetlo. — Čas prikrije in odkrije vse.

Stari časi, lepi časi. (Ker so stari časi za vsakega mladostni — torej najsrečnejši časi, zato se jih vsakdo spominja s posebnim za-dovoljstvom.)